

A TUDATMÓDOSÍTÓ FINÁLÉ

TEDx Danubia, 2015. május 21.

Uránia Nemzeti Filmszínház

Szenvedély, civil kurázi, női közösségek. Ezt a három szót írtam az előzetes jelentkezésemben, amikor azt kérték a [TEDx Danubia 2015](#) szervezői, hogy írjunk valami személyeset, miről beszélgetnék szívesen a szünetekben a megjelentekkel. Már csak ezért sem bírok tárgyilagos és távolságtartó lenni, amikor a szigorúan „tilos a nyakkendő”-s eseményről írok, mint a MADÁSZSZ delegáltja. Meg azért sem, mert egész nap izgultam egy kollégámért, aki utolsó prózai fellépőként volt jegyezve a programban. Feriért, Dávid Ferenc szociológus kollégámért és barátomért, aki ha jól sejtem, a hazai TED-ek történetében az első drogszakember előadó volt. Érett már ez, na, de ne rohanjunk előre! Előljáróban legyen elég annyi, elfogultság nélkül, hogy az egész napot végigültem, és határozottan állítom, hogy egyetlen előadás volt, amelyikbe beletapsoltak már közben is.

Akik ismerik a TED-es előadásokat, tudhatják, hogy gyakorlatilag bármiről beszélhetnek az előadók, ha elég szórakoztatóan és személyesen tudnak megszólalni a témában. Erre biztos jól összerendeznek most a szervezők, mert hogy tematikusan rendezett prezentációk váltják egymást, hihetetlenül sok munkával előkészítve, de fenntartom a véleményemet. A TED nekem a rántotta készítéséről is szólhat, ha az, aki beszél hozzám, tehát HOZZÁM, az úgy teszi mindezt, hogy az új dimenziókat nyit meg. Felkavar, felráz, meghat, elgondolkodtat, lenyűgöz, kíváncsivá tesz, bátorít, szolidaritást vált ki belőlem, tettekre ösztönöz. Egy konferencia, ami valójában nem is az, hanem egy inspirációs löket, ahonnan elsősorban jó történeteket viszel haza. Persze van, amikor a teátrális előadásmód többet árt, mint használ, és olyan hamisnak érzed tőle az egészet, hogy inkább olvasnád könyvtárban. Sőt, hiányérzet is maradhat utána, velem is előfordult. Amikor az előadás akkor fejeződik be, amikor el kéne kezdődnie, vagy pont az izgatna a leginkább, ami kis színes töltelék csak az előadónál. Kár érte például, hogy az önmagát geometrikus álmodozónak tartó finn fizikus, matematikus, világűrkutató, sci-fi író hiába tartott nekem egy gyors fizikatörténeti gyorstalpalót, mert amit anno sem értettem meg, most sem sikerült gyorsban felfognom. És hiába idézi, amit már Woody óta is tudok, hogy tágul a világegyetem, ha éppen csak mellékesen említi meg Henrietta Leavitt-ot, a középiskola alatt megsüketült tudós asszonyt, aki akkoriban tanulmányozta a csillagokat, amikor nőknek csillagászati eszközökhöz hivatalosan nyúlniuk sem volt szabad. Később a Wikipédiának hála azt is megtudom, hogy Henrietta egy olyan asszonyokból kialakított, speciális csapatban dolgozott, akiket a Harvard College Observatory-ban kifejezetten azért alkalmaztak „élő számítógépekként”, mert hasonló képzettségű és ennyire monoton munkát elvégezni képes férfiak nem akadtak. Vagy ott van Madame Curie, aki köszönhetően annak, hogy felfedezte a rádiumot, nem csak hogy belehalt a sugár fertőzésbe – meséli az előadó - de szakácskönyvét ma is hét vitrin alatt őrzik valahol. És miközben magamban mérgelődöm azon, hogy még, még, miért nem erről beszél az előadó többet, rájövök, hogy csőbe húztam magam. Mert ha hazamész egy konferenciáról és azon nyomban rákeresel valamire, valakire a neten, amiről, akiről ott hallottál először, akkor az a konferencia jó volt, vagy nem volt jó? Ha egy orvost hallgatva az egészségről és a prevenció valódi értelméről még a szünetben bejelentkezel a nőgyógyászodhoz, időpontot kérsz a fogorvosodhoz- megtörtént, fültanúja voltam a büfében - akkor az a konferencia eredményes volt, vagy sem? Ha a gyerekkori bántalmazások szinte teljes tárházát végigélt, nevelőintézetekben felnőtt, majd fegyveres rablásokba keveredett és 15 évet ült, taplraállt függő Sammy Rangelnek, aki ma a „Megbocsátás projekt” nevű jótékonyági

szervezet vezetőjeként áll előtted a színpadon és úgy meséli el neked az ő történetét, hogy odaszegez a székedhez, sőt, azóta már keresed is itthon az önéletrajzi könyvét, akkor vajon volt értelme eljőnnöd erre a konferenciára vagy kidobott idő volt?

Na és akkor a várva várt utolsó előadásról! Utolsónak lenni nyilván kockázat, pláne ha fél7kor kezdhet vki egy reggel 9 óra óta tartó tömény programban. Ugyanakkor kiemelt hely, fel lehet tenni a pontot az i-re, és ha jól csinálod, veled mehetnek haza. Dávid Ferenc deviancia-szociológus, biopolitikus, magát morális vállalkozóként is meghatározó szakember, több mint egy évtizede vesz részt hazai drogmegelőző, ártalomcsökkentő projektekben, jelenleg a Kék Pont Alapítvány Biopolitikai Műhelyének vezetője. Mondanám már majdnem, hogy azt most hagyjuk e helyen, hogy ezen felül Tilos Rádiós műsorkészítő és kurátor, a Babilon Nyulai Kerékpáros Egyház alapítója és „Kegyártgyas Feri néven bizarr vallási tartalmú tárgyak gazdáit keresi az interneten”, ahogy a műsorfűzetben is olvashattuk, de tévednék, mert ne hagyjuk! Aki drogprevenációs szakemberként jelenik meg egy iskolában, nevelőintézeti fiatalokhoz beszél, vagy aki a gettó utcáin, a tűcserében, esetleg egy elektronikus zenei partin van otthon a terepen, az mindenekelőtt a személyiségével dolgozik. Feri kijött a színpadra és bejelentette, hogy a drogproblémáról fog beszélni. Arról, amivel ő foglalkozik, amiből ő él. Nyilvánvalóan nem fogom elmesélni, hogy mi mindenről beszélt, nézze meg, akit érdekel, és aztán döntse el ő maga, hogy mennyiben tartja fontosnak, hasznosnak, hatásosnak, ami ott elhangzott! De mi lehet az, ami nekünk - akik szintén ezen a területen dolgozunk, olykor kiábrándultan, energiákat vesztve, bénultan és megbecsültség nélkül, eszköztelennek, meg nem értettnek és elhagyatottnak érezve magunkat, és a változás ügynökei szerepazonosulás helyett gyakorta az önsajnálatba süppedve - tehát mi lehet az elgondolkodtató közös tudás, hovatovább kollektív tanulság ebből a sikeres szereplésből? Hogy egy totálisan stigmatizált téma, a drogjelenség témája bekerült egy a világ egyik legprogresszívebb műfajú konferenciájának programjába, s így százvezrekhez juthat majd el az a néhány perces előadás. Hogy eljuthat azokhoz is, akik körműszakadtáig szeretnék azt hinni, hogy a drogprobléma kezelése kizárólag a szoc-cal -és pszi-vel kezdődő szakmák képviselőinek van kiosztva feladatként. Hogy a tudatmódosításról, a mértékletes fogyasztás ideájáról igenis lehet szórakoztatóan, nem ostobán és bulvár módon, de ütősen diskurálni. Hogy ennek a magára hagyott szakmának meg kell mutatnia magát, kellene a jó arcok, a jó hangok, a szociális showmanek is, és hogy a mainstream média nem csak hiszterizál és bagatellizál, de hálás is azokért, akik kiállnak, és saját történeteiken keresztül, hitelesen, személyesen is tudnak valamit hozzátenni a válaszokhoz. Pont Sammy és Feri előadása volt az, amely megmutatta, hogy az általunk ismert párhuzamos valóságok iránt óriási kereslet van, óriási kincs, tudás van a birtokunkban, csak tudnunk kell/ene jól eladni is őket! Nem várhatunk tovább, vagyis miközben klienseket fogadunk, szakmai találkozókra járunk, elvégezzük a mérhetetlenül sok kötelező adminisztrációt, érdekérvényesítünk, új pénzügyi forrásokat keresünk és túlélünk, meg kell tanulnunk azt a jófajta történetmesélést is, amivel kijöhetünk ebből a társadalmi izolációból, amibe - lássuk be- magunkat is bezártuk! És akkor a közönség hálás lesz és legközelebb is eljön.

Most kaptam a hírt a szervezőktől, hogy „Dávid Feri előadásának videója is napokon belül kikerül a TEDx Danubia oldalára, a youtube lead már elkészült hozzá.” Coming soon...

Barna Erika

elnökségi tag

MADÁSZSZ